

انتشارات سیمرغ خراسان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آموزش نماز

ویژه جوانان و نوجوانان

گردآوری: فاطمه سلمی
انتشارات سیمرغ خراسان

سرشناسه: سلمی، فاطمه
 عنوان و نام پدید آور: آموزش نماز جوانان و نوجوانان / گردآوری فاطمه سلمی.
 مشخصات نشر: مشهد: سیمرغ خراسان، ۱۳۸۸.
 مشخصات ظاهری: ۸۸ ص. : مصور (رنگی).
 شابک: ۱۵۰۰۰ ریال : ۸-۱۷-۵۳۱۳-۶۰۰-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی: فیپا
 موضوع: نماز - راهنمای آموزشی - ادبیات نوجوانان
 رده بندی کنگره: ۱۳۸۸ آ ۸ ۸۳۵ س ۱۴۷/۷ BP
 رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۵۳۰۷ [ج]
 شماره کتابشناسی ملی: ۱۷۵۹۹۴۹

مشهد: بلوار معلم، بین معلم ۱۹ و ۲۱- پلاک ۲۲۱
 تلفن: ۰۹۱۵۷۰۰۱۰۳۰ و ۰۵۱۱۶۰۷۷۷۴۰

انتشارات سیمرغ خراسان

نام کتاب: آموزش نماز
 گردآورنده: فاطمه سلمی
 ناشر: سیمرغ خراسان
 ویراستار: سمیه حقیقت خواه
 طراح جلد: فرزانه شیشه چی
 صفحه آرا: زهرا بخشی، حسین مقری مؤذن
 نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۸۸
 چاپخانه: دقت
 شابک: ۸-۱۷-۵۳۱۳-۶۰۰-۹۷۸
 تیراژ: ۳۰۰۰ جلد
 قطع: رقعی
 قیمت: ۱۸۰۰۰ ریال

مرکز پخش: مشهد- عدل خمینی ۶۳- پلاک ۸
 تلفن: ۰۹۱۵۳۱۹۲۸۷۹ - ۰۹۱۵۳۱۹۵۶۷۹ - ۸۵۲۰۹۳۳

فهرست مطالب

۶.....	مقدمه
۹.....	نماز عبادتی بزرگ.....
۱۰.....	ریشه های عبادت.....
۱۳.....	چگونه عبادت کنیم.....
۱۷.....	شرایط تکلیف
۲۰.....	اصول دین
۲۱.....	فروع دین
۲۴.....	دستورات پنجگانه
۲۵.....	احکام
۲۵.....	تقلید
۲۷.....	غسل.....
۲۸.....	باطل کنندگان وضو، تیمم
۲۸.....	چیزهای حرام بر جنب و حیض
۳۰.....	تیمم
۳۴.....	آداب وضو.....
۳۸.....	وضوی جبیره.....
۴۰.....	لباس و مکان نمازگزار
۴۰.....	مقدمات و احکام نماز.....
۴۲.....	فرق ارکان و واجبات نماز
۴۳.....	چگونه سجده سهو کنیم ؟.....
۴۳.....	آموزش نماز

۴۴.....	اوقات نمازهای روزانه
۴۵.....	چگونگی اذان بگوئیم
۴۶.....	چگونگی اقامه بگوئیم
۴۷.....	آموزش نماز صبح
۵۳.....	آموزش نماز ظهر
۵۹.....	آموزش نماز عصر
۵۹.....	آموزش نماز مغرب
۶۰.....	آموزش نماز عشا
۶۶.....	نماز قضا
۶۶.....	چیزهایی که نماز را باطل می کند
۶۷.....	چیزهایی که در نماز مکروه است
۶۷.....	مواردی که می توان نماز را شکست
۶۸.....	احکام شک
۶۸.....	شک های صحیح
۶۹.....	شک در نماز
۷۱.....	نماز احتیاط
۷۱.....	انواع نماز
۷۴.....	کودکان و نماز جماعت
۷۶.....	نماز جمعه
۸۳.....	اهمیت نماز در قرآن
۹۰.....	پی نوشت ها
۹۵.....	معرفی مراجع تقلید

مقدمه

الْحَمْدُ لِلَّهِ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ وَ عَلَى آلِهِ أَلِ اللَّهِ.
 به خاطر کم توجهی که امروزه بعضی پدران و مادران در مسائل دینی در خانواده خویش دارند، و یا راهنمایی نکردن آن‌ها، کودکان را به سوی مسجد و هیئت‌ها، کودکان از مسائل اعتقادی و عبادی کاملاً به دور و هیچ آگاهی در این گونه مسائل ندارند.

در حدیثی از امام صادق (ع) می‌خوانیم که می‌فرماید:
 ما کودکان خود را در سن پنج سالگی وادار به نماز می‌کنیم و شما کودکان خود را در سن هفت سالگی وادار به نماز کنید.
 همان‌گونه که در این سخن پیشوای صادق خواندیم، کودکان باید در همان سنین کم که معصوم و پاک هستند، و ذهن آن‌ها خالی از هر عیب و نقصی است که آن‌ها را راهنمایی به سوی مسائل دینی نمائیم تا در سنین بالاتر همین آگاهی آن‌ها، راهنمایی برای هدایت آن‌ها باشد.

اگر پدر و مادرها خود عامل به نماز و عبادت باشند می‌توانند تأثیرگذار خوبی بر روی نسل نوجوان و جوان باشند ما در سیره علماء عامل به عمل می‌خوانیم که سعی می‌کردند حداقل امکان نماز را با جماعت در مسجد بخوانند. حتی نماز صبح را و برخی آن‌قدر به نماز خواندن فرزندشان اهمیت می‌داده‌اند که حتی نماز صبح را در جمع خانواده به جماعت می‌خواندند و پدر و مادرهای دلسوز با تدبیر ایجاد عشق و علاقه به عبادت به فرزندان خود هدیه‌هایی هرچند کوچک تهیه می‌کردند تا انگیزه نماز خواندن آن‌ها همراه با لذت دریافت هدیه شود. و باز در سیره علمای اسلام می‌خوانیم

که آنان سالروز سن تکلیف خود را در جمع فرزندان‌شان جشن گرفتند تا اهمیت آن را در اذهان فرزندان باقی بماند.

براستی چرا قرن حاضر را قرن اضطراب و استرس نامیده‌اند؟!

عصر، عصر تکنولوژی است، عصر فضا، ربات، اینترنت، رایانه، ماهواره و ارتباطات. انسان‌ها به آدمک‌های خیمه شب بازی می‌مانند که سراسر زندگی آن‌ها فقط به دست افراد خاصی هدایت می‌شود که از طرز لباس پوشیدن و غذا خوردن و خوابیدن گرفته تا آداب و معاشرت و فرهنگ و رسوم و سلیقه و هویت و هستی و نیستی آن‌ها را در دست دارند و بدین ترتیب دنیا بر محور پول، طلا و مادیات می‌چرخد!

لوازم زندگی روز به روز مدرن‌تر و پیچیده‌تر می‌شود و انسان‌ها روز به روز بیشتر و بیشتر احساس سرگستگی و ناتوانی می‌کنند. تکنولوژی به سرعت پیش می‌رود و روز به روز سرگشته‌تر و پریشان‌تر.

از طرفی انسان‌ها در مادیات و مصرف‌گرایی غرق گشته‌اند و از طرفی فشار اقتصادی و فقر روز به روز بیشتر می‌شود. فساد هم‌چون غده سرطانی جهان را در بر گرفته و بنیان زندگی خانوادگی سست‌تر و از هم گسیخته‌تر می‌گردد و انسان‌ها برای فرار از اینهمه استرس و فشار به انواع مواد مخدر و مشروبات الکلی و داروهای آرام‌بخش و مراجعه به روانشناسان و روانپزشکان رو می‌آورند ولی باز هم سرگشته و پریشانند. براستی چرا؟ آیا باید بنشینیم که روزی جهان پر از ظلم و ستم گردد تا منجی موعود آن‌را پر از عدل و داد کند؟ شاید مشکل در وجود خود ماست؟ شاید اگر لحظه‌ای به فطرت و سرشت خود بازگردیم و اگر وجود خود را از مادیات و فساد و ظلم و گناه و غرور پاک کنیم، آرامش می‌یابیم. به راستی سرشت و فطرت واقعی انسان چیست؟

مگر نه این‌که خداوند تبارک و تعالی از روح مبارک خود در وجود انسان

دمید و وی را اشرف مخلوقات جهان قرارداد و فرشته‌هایش را وادار به تعظیم در برابر او ساخت؟ شاید این همه اضطراب و استرس به خاطر اینست که انسان هویت و فطرت خداجوی خود را از یاد برده است! براستی چرا از ابتدای خلقت، انسان‌ها به دنبال پرستش بوده‌اند؟ از پرستش بت‌ها و ماه و ستارگان و خورشید گرفته تا پرستش خداوند تعالی در ادیان مختلف.

آری و باز به این آیه پر معنا و مبارک می‌رسیم که:

«الَا يَذْكُرُ اللَّهُ تَطْمِئِنُّ الْقُلُوبُ» براستی که دلها با یاد خدا آرام می‌گیرد. باید در اعماق معنای این آیه عظیم به جستجو پرداخت.

اما چرا دلها تنها با یاد خداوند آرام می‌گیرد؟ شاید هدف خداوند بزرگ از آفرینش انسان این دنیایی نیست که ما امروزه برای خود ساخته‌ایم. بهتر است از پيله بی‌خبری بیرون آئیم! شاید اینهمه علم و دانش برای این است که بیشتر بهتر از اسرار هستی پرده برداریم و به وجود والای خالق هستی پی ببریم؟! و اما وسیله ارتباط با این سرچشمه زلال هستی چیست؟ چگونه می‌توان از این همه اضطراب و سرگشتگی‌های یافت و به فطرت و خداجوی خود پاسخ مثبت داد؟ چگونه می‌توان به آرامش حقیقی و ابدی دست یافت؟ ...

آری، بهترین وسیله ارتباط با خداوند بزرگ رسیدن به آرامش درونی و یافتن یک زندگانی سعادت‌مند، نماز است.

فاطمه سلمی

عضو هیئت علمی و پژوهشی انتشارات سیمرغ خراسان